

Dynamiek voor de massa

Iedereen, getalenteerd of niet, kan tegenwoordig met minimale middelen voor weinig geld thuis muziek produceren. Vroeger was je aangewezen op kostbare apparatuur en peperdure studio's. In deze serie eren we de apparaten die deze trend wisten te doorbreken en de aanzet gaven tot home-recording voor iedereen. In deel 6 de onvermoed invloedrijke Alesis 3630.

door **Peter Hoeks**
peter@interface.nl

Randapparatuur als eq's, gates, compressors, maar ook effecten zijn een relatief laat verschijnsel in de geluidsstudio. In principe deed men het opname- en mixwerk aanvankelijk grotendeels met de – zeer Spartaans uitgeruste – mixer. Sommige engineers of studiostaffleden knutselden zelf wat losse kastjes in elkaar om de sound te kunnen 'enhancen'. Een paar van die doortastende soldeerbollebozen groeiden later uit tot de giganten van de soundprocessing, denk aan Rupert Neve, Malcolm Toft, George Massenburg (GML), Grover Harned (MCI) en Saul Walker (API). Er werden ook regelmatig spullen uit masteringstudios en radiostations geleend, waar men al eerder soundprocessing gebruikte bij het optimaal snijden van vinylmasters en het oppompen van het volume van de midden-golf radiozenders, bijvoorbeeld met de fameuze Fairchild 670.

Commercieel verkrijgbare pro-

cessors verschenen pas echt aan het begin van de jaren 70; iets wat enerzijds te maken heeft met de verdringing van buizenapparatuur door de goedkopere en betrouwbaardere transistor-gebaseerde elektronica, maar meer nog met de groeiende creatieve ambitie van artiesten en engineers. Denk dan aan merken als dbx, Valley People, API, Neve, White, Urei, Orban, Klark Teknik, maar ook Telefunken en enkele andere continentale spelers. Dat waren uitstekende producten die nu nog hoge bedragen opleveren (mocht je er nog wat van op je zolder hebben staan).

Naarmate er meer studio's kwamen en multitrackrecorders langzaam bereikbaar werden voor de ambitieuze muzikant, werd ook de roep om betaalbare losse eq's en compressors groter. Er waren een paar pioniers, Scamp bijvoorbeeld met hun lunchbox-achtige racksysteem en

het Nederlandse D&R. Weer wat later meldden Japanse merken als Boss en Vesta Fire en het Amerikaanse Ashley, DOD en ART zich, maar voor een echte doorbraak zorgde het kakelverse Alesis uit The States.

Alles is Alesis

In 1984 hoorden we voor het eerst de naam Alesis (Algorithmic Electronic Systems), een vernieuwend bedrijf dat regelmatig van zich zou laten horen met uitstekende, zeer betaalbare producten. Denk aan de Midiverb, MTM8 sequencer, HR16 drummachine, Quadrasynth en natuurlijk de Adat, een apparaat dat zelf absoluut de kwalificatie 'game-changer' verdient. Hier concentreren we ons echter op de 3630 compressor, een 19" apparaat uit 1991 dat ook wel 'de populairste dynamiekprocessor

ever' wordt genoemd. Door de makers althans – 3630 was trouwens het huisnummer van het Alesis-kantoor.

Het ding was stereo, beheerste behalve compressie ook limiting en je kreeg er meteen twee noise gates bij. En er viel erg veel in te stellen: behalve ratio, threshold, attack en decay ook rms- of peak-compressie, keuze tussen hard en soft knee, en de metering was relatief rijk met leds bedeed. Dat alles voor een toentertijd zeer attractieve prijs en dat voor een apparaat dat je ook als twee mono compressors kon gebruiken – stereo was toen nog een decadente luxe. Kortom het was een zeer succesvolle en uiterst betaalbare processor die razend populair was bij eigenaars van homestudio's en PA-bedrijven, maar ook prima fungeerde als goedkope opvuller voor de 19" racks in ambitieuzere studio's.

Nu was de 3630 zeker geen transparante, laat staan een perfecte compressor. De klank vertoonde flink wat bijverschijnselen en het kostte nogal wat moeite om een adequate instelling te vinden. Het ding had echter

wel karakter én sidechain-inputs, waarvan Daft Punk (die 'm gebruikte voor *Around The World*) intensief gebruik maakte. Overigens werden allerlei interne modificaties bedacht om de 3630 transparanter en nauwkeuriger te maken

Around The World

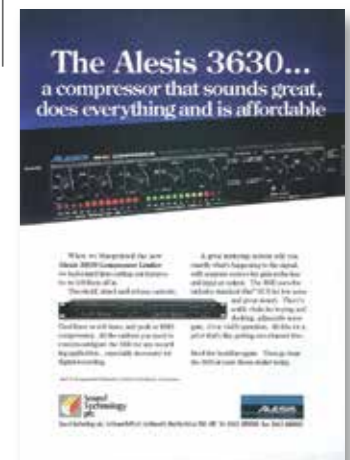
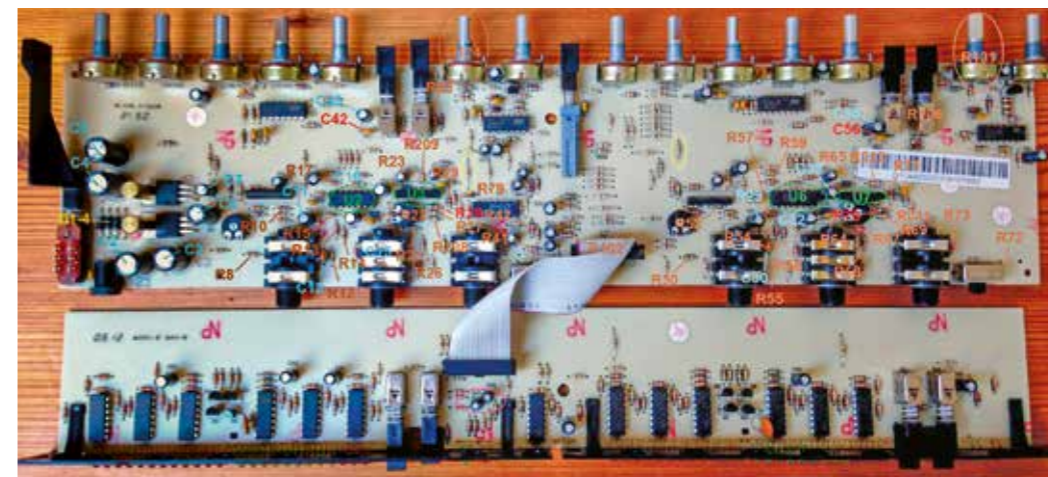
Alesis zette met de 3630 de toon voor betaalbare externe processor

en opende de deur voor home-studio's die verder gingen dan een simpele portastudio. Hoeveel er precies van verkocht zijn valt niet te achterhalen, maar dat het er heel veel zijn, staat wel vast. Je kunt er dus gemakkelijk aankomen en veel hoeft dat niet te kosten. Let wel op dat de afwijkende ac-ac-stroomadapter erbij zit! Onvermijdelijk kende de 3630 een opleving nadat Daft Punk en andere French Dance-acts zich

op de compressor stortten. Het was/is immers zo'n beetje de goedkoopste 2-kanaals compressor met sidechain. Er is overigens na twintig jaar 3630-productie weer een nazaat te koop met de 3632.

Indertijd loste de Alesis 3630 het startschot voor een vloedgolf aan betaalbare processors als gates, compressors, de-essers en eq's, waarin Japanse merken, maar ook Italianen en

Amerikanen en natuurlijk Behringer een belangrijke rol speelden. In tegenstelling tot de meeste producten uit die tijd wist de 3630 zich tot nu toe nog enigszins staande te houden. Zo zie je maar hoe belangrijk een sidechain-input kan zijn voor een volbloed Gamechanger. ■

ONVERMIJDELIJK KENDE DE 3630 EEN OPLEVING NADAT DAFT PUNK ZICH OP DE COMPRESSOR STORTTE

Behringer MDX2000 Composer

Behringer is een merk waarover de meningen sterk verdeeld zijn. De Duitse gigant lijkt niet van zelf ontwerpen te houden. Ze kopiëren liever succesvolle apparaten en brengen daar hun – goedkopere – versie van uit. Is dat achterbaks, of is het merk juist een Robin Hood-figuur voor de moderne producer? De laatste rel gold hun Swing-kloon van Arturia's Keystep, maar Behringer pleegde in 1992 al een soortgelijke leenactie. Hun Composer MDX2000 lijkt namelijk verdacht veel op de 'gamechangende' Alesis 3630! Niet qua uiterlijk, want de Alesis oogt beter, maar wel qua concept: een 2-kanaals compressor met limiter en noisegate in 19" behuizing, mét sidechain.

Het was het eerste Chinese Behringer-product, maar de Composer is solide gebouwd en schijnt beter te klinken dan de Alesis; dit in tegenstelling tot de latere Composer Pro. De MDX2000 is geen echte top-per, maar wel een geinig kastje en opvallend genoeg werd ook deze Behringer door Daft Punk gebruikt (sidechain-input natuurlijk). Het verwarrende is dat de

Behringer intern op een Drawmer DSL241 gebaseerd zou zijn en de Alesis op een dbx166. In elk geval was de MDX2000 – en de opvolger MDX2100 – een belachelijk goedkope maar verdienstelijke compressor die dankzij de hoge verkoopcijfers voor de doorbraak van Behringer zorgde. Ik herinner me dat je het zilver en zwarte frontje werkelijk overal tegenkwam!